

ДО 65-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ МИКОЛИ ОЛЕКСІЙОВИЧА ПЕРЕСТЮКА

1 січня 2011 року виповнилося 65 років видатному українському математику і педагогу, доктору фізико-математичних наук, професору, академіку НАН України, завідувачу кафедри інтегральних та диференціальних рівнянь механіко-математичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

М. О. Перестюк народився в с. Плоска Хмельницької області, у 1963 році вступив на механіко-математичний факультет Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка, після успішного закінчення якого був рекомендований ученою радою факультету до аспірантури. Починаючи з 1969 року, Микола Олександрович незмінно працює у Київському університеті, послідовно обіймаючи посади асистента, доцента, професора, завідувача кафедри інтегральних та диференціальних рівнянь. У 1987–2003 роках М. О. Перестюк – декан механіко-математичного факультету.

Наукові дослідження Микола Олександрович розпочав під керівництвом видатного українського математика, академіка НАН України А. М. Самойленка і у 1972 році успішно захистив кандидатську дисертацію, а у 1986 році – докторську дисертацію. Центральне місце в дослідженнях М. О. Перестюка

ка посідають питання теорії імпульсних систем і теорії інваріантних множин диференціальних рівнянь. Разом з А. М. Самойленком він отримав результати пріоритетного характеру щодо існування періодичних розв'язків нелінійних систем з імпульсною дією, обґрунтування методу усереднення та умов стійкості для таких систем. У подальшому М. О. Перестюк отримав фундаментальні результати з теорії майже періодичних розв'язків і теорії інтегральних множин для імпульсних систем. Ці результати були підсумовані ним у фундаментальній монографії "Дифференциальные уравнения с импульсным воздействием", написаній у співавторстві з А. М. Самойленком, що стала однією з перших у світі монографій з теорії імпульсних систем. У 1995 році вийшов з друку її розширений англомовний варіант "Impulsive Differential Equations".

М. О. Перестюк – автор якісно нового методу аналізу нелінійних систем диференціальних рівнянь з імпульсним збуренням, який дав можливість дослідити диференціальні властивості розв'язків і інтегральних множин систем диференціальних рівнянь з імпульсною дією на поверхнях. Уперше в математичній літературі ним введено поняття кусково-неперервних похідних вищих порядків розв'язків за початковими даними і параметрами, що дозволило довести глибокі теореми про диференційовність розв'язків, графіки яких лежать на інтегральних поверхнях слабо нелінійних систем з експоненціально дихотомічною лінійною складовою. Отримані з цього напрямку результати дозволили вивчити диференціальні властивості розв'язків диференціальних рівнянь з розривною правою частиною. М. О. Перестюком встановлено достатні умови, при виконанні яких система з імпульсною дією на гіперповерхнях у певному сенсі еквівалентна системі диференціальних рівнянь з імпульсами в фіксовані моменти часу. Ним доведено нові теореми про існування інтегральних множин імпульсних систем у так званому критичному випадку та обґрунтовано аналог принципу зведення для імпульсних систем. На основі методу порівняння М. О. Перестюком обґрунтовано застосування класичного методу Пуанкаре для відшукування періодичних і майже періодичних розв'язків збурень імпульсних систем у випадку ізольованого породжуючого розв'язку, а також досліджено питання про існування та стійкості періодичних і майже періодичних розв'язків сильно нелінійних імпульсних систем.

Наукові результати М. О. Перестюка широко відомі математичній спільноті й визнані нею. Вони втілилися у понад 250 наукових та навчально-методичних праць, серед яких 4 монографії та 25 підручників і навчальних посібників.

Під науковим керівництвом М. О. Перестюка захищено 5 докторських і 20 кандидатських дисертацій. Він член редколегій 7 наукових журналів, з яких – 2 закордонних (Угорщина, Греція).

У 1987 році М. О. Перестюку присуджено вчене звання професора, у 1997 році його обрали членом-кореспондентом Національної академії наук України, а у 2009 – її дійсним членом.

М. О. Перестюк – лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, премії НАН України імені М. М. Крилова, йому присвоєно звання "Заслужений діяч науки і техніки України", відзначено Нагородою Ярослава Мудрого АН Вищої Школи України. За видатні заслуги у створенні і розвитку всесвітньо відомих національних наукових шкіл Микола Олександрович у 2009 році нагороджений відзнакою НАН України "За наукові досягнення" і відзначений державною нагородою України орденом "За заслуги" III ступеня. М. О. Перестюк – почесний доктор Ужгородського національного університету і Чернівецького національного університету. У 2010 році йому присвоєно почесне звання "Заслужений професор Київського національного університету імені Тараса Шевченка".

Плідну наукову роботу Микола Олександрович успішно поєднує з науково-методичною і педагогічною діяльністю. Протягом багатьох років він читає нормативний курс з диференціальних рівнянь і низку спеціальних курсів, у яких висвітлюються найважливіші досягнення в теорії стійкості, топологічної динаміки, теорії інваріантних множин і імпульсних систем. Підручники та посібники "Диференціальні рівняння" (спільно з А. М. Самойленком і І. О. Парасюком), "Диференціальні рівняння в задачах" (спільно з А. М. Самойленком і С. А. Кривошеєю), "Диференціальні та інтегральні рівняння" (спільно з С. А. Кривошеєю і В. М. Буримом), "Теорія рівнянь математичної фізики" (спільно з В. В. Маринцем), "Сучасний економічний аналіз" у 2-х частинах (спільно з О. І. Пономаренком і В. М. Буримом) користуються популярністю у студентів багатьох вищих навчальних закладів України. Створений ним разом з А. М. Самойленком і В. А. Вишенським "Збірник задач з математики" витримав декілька видань українською і російською мовами.

М. О. Перестюк веде активну науково-організаційну роботу: він – член бюро відділення математики НАН України, голова експертної ради ВАК України з математики, член спеціалізованої вченої ради із захисту дисертацій, член секції комітету з Державних премій в галузі науки і техніки.

Друзі, колеги, учні і весь колектив механіко-математичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка щиро вітають Миколу Олександровича зі славним ювілеєм та бажають йому міцного здоров'я, наснаги та подальших творчих успіхів.